

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
EDUC-623	Ψυχολοπαθολογία του παιδιού	9
Προαπαιτούμενα Κανένα	Τμήμα Παιδαγωγικών Σπουδών	Εξάμηνο Χειμερινό
Κατηγορία Μαθήματος Επιλογής	Γνωστική Πεδίο Ειδική Εκπαίδευση	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών 2 ^{ος} Κύκλος	Διδάσκων Δρ Ξένια Χατζηχαραλάμπους	Έτος Σπουδών 2 ^ο
Μέθοδος Διδασκαλίας Προσωπική Επικοινωνία	Πρακτική Άσκηση N/A	Συναπαιτούμενα Κανένα

Στόχοι του μαθήματος

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι ο φοιτητής να:

- Εξετάσει το επιστημονικό πεδίο της αναπτυξιακής ψυχοπαθολογίας και να εστιάσει στις παιδικές διαταραχές.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

1. Να εστιάσει σε χαρακτηριστικές παραμέτρους (κλινική εικόνα, διαγνωστικά κριτήρια, επιδημιολογία, αιτιολογία, και θεραπεία) διαφόρων παιδικών διαταραχών.
2. Να προσεγγίσει κριτικά όλο το φάσμα των ψυχικών διαταραχών της παιδικής και εφηβικής ηλικίας, στηριζόμενος στα πιο σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα από τη διεθνή βιβλιογραφία.
3. Να εμβαθύνει στον τρόπο με τον οποίο η ύπαρξη κάποιας διαταραχής επηρεάζει την αναπτυξιακή πορεία του ατόμου.

Περιεχόμενο του μαθήματος

- Το αναπτυξιακό πλαίσιο στην ψυχοπαθολογία.
 - Η αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία.
 - Η επίδραση των νευροβιολογικών παραγόντων στην ανάπτυξη της παθολογικής συμπεριφοράς.
 - Η επίδραση του πλαισίου στην ανάπτυξη της παθολογικής συμπεριφοράς.
- Διαταραχές διασπαστικής συμπεριφοράς.
 - Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα.
 - Εναντιωτική Προκλητική Συμπεριφορά.
 - Διαταραχή Διαγωγής.

- Διαταραχές συναισθήματος.
 - Αγχώδεις διαταραχές (Πρώην νευρώσεις).
 - Διαταραχές της διάθεσης (Κατάθλιψη).
- Αναπτυξιακές και μαθησιακές διαταραχές.
 - Διαταραχές του δεσμού.
 - Διαταραχή της ταυτότητας του φύλου.
 - Διαταραχές επικοινωνίας και μάθησης (Προβλήματα ομιλίας και μαθησιακές δυσκολίες)
 - Νοητική υστέρηση.
 - Αυτισμός.
 - Παιδική σχιζοφρένεια
 - Διαταραχές μωσπασμάτων (Tics).
- Προβλήματα τα οποία σχετίζονται με τη σωματική και ψυχική υγεία.
 - Διαταραχές στην πρόσληψη τροφής κατά τη βρεφική, νηπιακή και παιδική ηλικία.
 - Διαταραχές στην πρόσληψη τροφής κατά την εφηβική ηλικία.
 - Διαταραχές απέκκρισης (Ενούρηση - εγκόπριση).
- Διαταραχές ύπνου.

Μαθησιακές δραστηριότητες/διδασκτικές μέθοδοι

Διάλεξη, ατομική και ομαδική εργασία, ανάλυση μελετών περίπτωσης, παρουσιάσεις φοιτητών.

Μέθοδοι Αξιολόγησης

Διαμορφωτική αξιολόγηση – ανατροφοδότηση, Ατομική εργασία, Ομαδική εργασία – παρουσίαση, Τελική εξέταση.

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων-αναπτυξιακή προσέγγιση.	Κάκουρος, Ε & Μανιαδάκη, Κ.	Τυπωθήτω.	2002	

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Abnormal Child and Adolescent Psychology	Wicks-Nelson, R. and Israel, A.	Allyn & Bacon McGraw Hill	2008	
Diagnostic and Statistical Manual of Mental	American Psychological Association	American Psychological Association	2000	ISBN: 0890420246

Disorders-Text Revision, 4 th ed.				
Child and Adolescent Psychopathology: Theoretical and clinical implications,	Essau, A.	Brunner- Routledge: London.	2006	

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- Bailey, A., Phillips, W., & Rutter, M. (1996). Autism: Towards an integration of clinical, genetic, neuropsychological, and neurobiological perspectives. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 37, 89-126.
- Barkley, R. (1998). Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. In E. Mash & R. Barkley (Eds.), *Treatment of childhood disorders (2nd Edition)* (pp. 55-110). New York: Guilford Press.
- Barkley, R. A. (1997). Behavioral inhibition, sustained attention, and executive functions: Constructing a unifying theory of ADHD. *Psychological Bulletin*, 121, 65-94.
- Beardslee, W.R., Versage, E.M., Wright, E.J., Salt, P., Rothberg, P.C., Drezner, K., & Gladstone, T.R.G. (1997). Examination of preventive interventions for families with depression: Evidence of change. *Development and Psychopathology*, 9, 109-130.
- Carlson, G. A. (1994). The confusion between bipolar disorder and schizophrenia in youth: Where does it stand in the 1990s? *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 33, 453-461.
- Carter, A., Pauls, D., & Leckman, J. (1995). The development of obsessiveness: Continuities and discontinuities. In D. Cicchetti & D. Cohen (Eds.), *Developmental psychopathology (Volume 2: Risk, disorder, and adaptation)* (pp. 609-632). New York: John Wiley & Sons.
- Cicchetti, D. & Toth, S.L. (1998). The development of depression in children and adolescents. *American Psychologist*, 53, 221-241.
- Cicchetti, D. A., Rogosch, F. A., & Toth, S. L. (1994). A developmental psychopathology perspective on depression in children and adolescents. In W. R. Reynolds & H. F. Johnston (Eds.), *Handbook of depression in children and adolescents*. New York: Plenum
- Cicchetti, D., & Cannon, T. D. (1999). Neurodevelopmental processes in the ontogenesis and epigenesis of psychopathology. *Development and Psychopathology*, 11, 375-393.
- Clark, A. F. & Lewis, S. W. (1998). Treatment of schizophrenia in childhood and adolescence. *Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied-Disciplines*, 39, 1071-1081.
- Coltheart, M. & Langdon, R. (1998). Autism and levels of explanation in cognitive science. *Mind and Language*, 13, 1, 138-152.
- Cummings, E. M., Davies, P. T., & Campbell, S. B. (2000). Complex patterns of influence: Risk and protective factors. *Developmental Psychopathology and Family process: Theory, Research, and Clinical Implications* (pp. 124-151). New York: Guilford Press
- Cummings, E. M., Davies, P. T., & Campbell, S. B. (2000). Identifying the dynamic processes underlying the development of psychopathology. *Developmental Psychopathology and Family process: Theory, Research, and Clinical Implications* (pp. 34-55). New York: Guilford Press.

- Cummings, E. M., Davies, P. T., & Campbell, S. B. (2000). Pathways in development. *Developmental Psychopathology and Family process: Theory, Research, and Clinical Implications* (pp. 94-123). New York: Guilford Press.
- Cummings, E. M., Davies, P. T., & Campbell, S. B. (2000). What is developmental psychopathology? *Developmental Psychopathology and Family process: Theory, Research, and Clinical Implications* (pp. 17-34). New York: Guilford Press.
- Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders-Text Revision, 4th ed. (DSM-IVTR), American Psychiatric Association.
- Evans, D.E., Leckman, J.F., Carter, A., Reznick, J.S., Henshaw, D., King, R.A., & Pauls, D. (1997). Ritual, habit, and perfectionism: The prevalence and development of compulsive-like behavior in normal young children. *Child Development*, 68, 58-68.
- Gillberg, C. (1999). Neurodevelopmental processes and psychological functioning in autism. *Development and Psychopathology*, 11, 567-587.
- Harrington, R., Rutter, M., & Fombonne, E., Developmental pathways in depression: Multiple meanings, antecedents, and endpoints. *Development and Psychopathology*, 1996, 8, 601-616.
- Keshavan, M. S., & Hogarty, G. E. (1999). Brain maturational processes and delayed onset of schizophrenia. *Development and Psychopathology*, 11, 525-543.
- Kenny, J. T., Friedman, L., Findling, R. L., et al. (1997). Cognitive impairment in adolescents with schizophrenia, *American Journal of Psychiatry*, 154, 1613-1615.
- Kobak, R. & Ferenz-Gillies, R. (1995). Emotion regulation and depressive symptoms during adolescence: A functionalist perspective. *Developmental and Psychopathology*, 7, 183-192.
- Lahey, B. & Loeber, R. (1997). Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder, Oppositional Defiant Disorder, Conduct Disorder, and adult antisocial behavior: A life span perspective. In D. Stoff, J. Breiling, & J. Maser (Eds.), *Handbook of antisocial behavior* (pp. 51-59). New York: John Wiley & Sons.
- Loeber, R. & Stouthamer-Loeber, M. (1998). Development of juvenile aggression and violence: Some common misconceptions and controversies. *American Psychologist*, 53, 242-259.
- Lynam, D.R. (1996). Early identification of chronic offenders: Who is the fledgling psychopath? *Psychological Bulletin*, 120, 2, 209-234.
- Mayer, M.J. & Van Acker, R, Lochman, J.E., Gresham, F.M. (2008) *Cognitive-Behavioral Interventions for Emotional and Behavioral Disorders: School-Based Practice*. The Guilford Press.
- Nolen-Hoeksema, S. (1994). An interactive model for the emergence of gender differences in depression in adolescence. *Journal of Research on Adolescence*, 4, 519-534.
- Ollendick & M. Hersen (Eds.), *Handbook of child psychopathology*, 3rd edition. (pp.269-289). New York: Plenum.
- Patterson, G. R., Forgatch, M. S., Yoerger, K. L., & Stoolmiller, M. (1998). Variables that initiate and maintain an early-onset trajectory for juvenile offending. *Development and psychopathology*, 10, 531-547.
- Richters, J.E. & Cicchetti, D. (1993). Mark Twain meets DSM-III-R: Conduct disorder, development, and the concept of harmful dysfunction. *Development and Psychopathology*, 5, 5-29.
- Schwartz, J.A., Gladstone, T.R.G., & Kaslow, N.J. (1998). Depressive disorders. In T.H. Silverman, W.K. & Ginsburg, G. (1998). Anxiety disorders. In T.H. Ollendick & M. Hersen (Eds.), *Handbook of child psychopathology*, 3rd edition. (pp.239-268). New York: Plenum.

- Tannock, R. (1998). Attention deficit hyperactivity disorder: advances in cognitive, neurobiological, and genetic research. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 39, 65-99.
- Taylor, E. (1999). Developmental neuropsychopathology of attention deficit and impulsiveness. *Development and Psychopathology*, 11, 607-628.
- Volkmar, F., Klin, A., & Cohen, D. (1997). Diagnosis and classification of autism and related conditions: Consensus and issues. In D. Cohen & F. Volkmar (Eds.), *Handbook of autism and pervasive developmental disorders* (2nd edition). New York: John Wiley & Sons.
- Volkmar, F., Klin, A., Schultz, R., Bronen, R., Marans, W., Sparrow, S., & Cohen, D. (1996). Asperger's Syndrome. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 35, 118-123.
- Walker, E.F., Neuman, C. C., Baum, K. et al. (1996). The developmental pathways to schizophrenia: Potential moderating effects of stress. *Development and Psychopathology*, 8, 647-665.
- Whalen, C. K., & Henker, B. (1999). The child with Attention-deficit/Hyperactivity Disorder in family contexts. In H. C. Quay & A. E. Hogan (Eds.), *Handbook of disruptive behavior disorders* (pp. 139-155). New York: Plenum.
- Williamson, D.A., Bentz, B.G., & Rabalais, J.Y. (1998). Eating disorders. In T.H. Ollendick & M. Hersen (Eds.), *Handbook of child psychopathology*, 3rd edition. (pp.291-305). New York: Plenum.
- Yee, C. M., & Sigman, M. D. (1998). Schizophrenia in children and adolescents. In T. Ollendick (Ed.). *Comprehensive clinical psychology: Vol. 5: Children & adolescents: Clinical formulation & treatment*. Oxford, England UK: Pergamon/Elsevier.